

T.C.
Erzincan Üniversitesi
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

**Üniversitemiz İç Kontrol Standartları
Uyum Eylem Planı Değerlendirme Raporu**

GİRİŞ

Yeni kamu mali yönetim sisteminin kamu kurum ve kuruluşlarında tesisini öngördüğü iç kontrol standartlarına ilişkin yasal düzenleme temel olarak, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun İç Kontrolün Tanımı başlıklı 55. maddesinde yer alan;

"İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür".

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir" hükmü gereğince, Maliye Bakanlığı tarafından "Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği" hazırlanarak, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Söz konusu Tebliğde " Kamu idarelerinin, iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere; yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedürler ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması çalışmalarını yürütmeleri gerekmektedir. Söz konusu çalışmaların etkili bir şekilde ve zamanında yürütülmesini sağlamak üzere, idarelerin üst yöneticileri tarafından gerekli önlemler alınacaktır." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca üst yöneticilere, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesi, iç kontrol sisteminin bir gereği olarak yazılı prosedür ve talimatların oluşturulması gibi her türlü düzenlemelerin yapılması, harcama yetkililerine ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişini sağlama sorumluluğu verilmiş bulunmaktadır.

Erzincan Üniversitesi olarak İç Kontrol Standartlarının yapısı benimsenmiştir. Bu rapor, iç kontrol standartları ve buna ilişkin hazırlanan Erzincan Üniversitesi İç Kontrol Standartları Eylem Planı kapsamında yapılan çalışmaların değerlendirilmesi, revizyonu ve gerekli güncelleştirmeler oluşturmak adına hazırlanmıştır.

Bu kapsamda raporda, iç kontrolün tanımı, özellikleri ve genel esasları, iç kontrol alanında Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen standartlar ve iç kontrol sisteminin bileşenleri, iç kontrol sisteminde görevliler ve sorumluluklarına ilişkin genel değerlendirme, üniversitemizin iç kontrol sistemi bakımından mevcut durumu, üniversitemizde kurulan iç kontrol sistemi standartları ve eylem planı sunulmaktadır.

İÇ KONTROLÜN GENEL ESASLARI

İç kontrol; kamu kaynaklarının etkili, verimli, ekonomik ve idarenin amaçlarına uygun bir şekilde kullanılması, iş ve işlemlerin mevzuata uygunluğu, faaliyetler hakkında düzenli, zamanında ve güvenilir bilgi üretilmesi, idarenin varlıklarının korunması, yolsuzluk ve usulsüzlüklerin önlenmesi konularında yeterli ve makul güvence sağlayan bir yönetim aracıdır.

İç kontrol, sadece mali kontrol olmayıp, karar alınmasından işin sonuçlandırılmasına kadar izlenen, tüm prosedürleri kapsayan ve idare çalışanlarının tamamının rol aldığı bir süreçtir. İç kontrol, üniversitemiz birimlerinin bünyesinden ayrı ve özel bir sistem değil, yönetimin faaliyetlerini icra ederken yol gösterici olarak tasarlanan bir sistemdir. İç kontrol uygulamaları; prosedürler, süreçler, fiziki düzenlemeler, kurumun teşkilat yapısı, sorumluluk ve yetkinin belirlenmesi gibi tasarlanmalı ve hedeflere ulaşmak üzere uygulamaya konulmalıdır.

Bununla birlikte, kontrol faaliyetlerinde tasarım ve uygulama eksiklerinin olabileceği, bu nedenle tam bir güvence sağlamayacağı dikkate alındığında, iç kontrol sisteminin sürekli izleme ve değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir.

TANIMLAR

Ekonomiklik: Bir faaliyetin planlanmış sonuçlarına ya da çıktılarına ulaşmak için kullanılan kaynakların maliyetini en aza indirmeyi ifade eder.

Etkililik: Bir faaliyetin planlanan ve gerçekleşen etkisi arasındaki ilişkiyi, hedefe ulaşma derecesini ve yerindeliliğini ifade eder.

Harcama Yetkilisi: Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.

İç Denetim: İç Denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. İç denetim, kurumun risk yönetimi, kontrol ve yönetim süreçlerinin etkililiğini değerlendirmek ve geliştirmek amacıyla yönelik sistemli ve disiplinli bir yaklaşım getirerek kurumun amaçlarına ulaşmasına yardımcı olur. İç denetçiler; kurumsal yönetim ilkeleri olan şeffaflık, sorumluluk, hesap verebilirlik ve adalet ilkelerini kurum geneline yaymak, desteklemek ve tanıtmak misyonuna sahiptirler.

İç Kontrol: İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrol genel anlamda yönetim kontrolü olup; sadece düzenlemelerden, prosedürlerden, süreç akış şemalarından ve ön mali kontrolden oluşmamaktadır. İç kontrolün, faaliyetlerin yürütülmesinde benimsenen bir yönetim biçimi ve eylemler bütünü olarak ele alınması gerekmektedir.

Nesnel Güvence Sağlama: Kurum içerisinde etkin bir iç denetim sisteminin var olduğuna, kurumun risk yönetimi, iç kontrol sistemi ve işlem süreçlerinin etkin bir şekilde işlediğine, üretilen bilgilerin doğruluğuna ve tamlığına, varlıkların korunduğuna, faaliyetlerin etkili,

ekonomik, verimli ve mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirildiğine dair kurum içine ve dışına makul güvencenin verilmesidir.

Üst Yönetici: Bakanlıklarda Müsteşar, Milli Savunma Bakanlığında Bakan, diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde Vali, Belediyelerde Belediye Başkanlarıdır.

Verimlilik: Kullanılan kaynaklarla bir faaliyetin sonuçlarını ya da çıktılarını maksimize etmeyi ifade etmektedir.

İÇ KONTROLÜN ÖZELLİKLERİ

- * İç kontrol, idarenin sadece mali iş ve işlemleri ile sınırlı olmayıp bütün iş ve işlemlerini kapsar.
- * İç kontrol, idarenin en üst kademedен en alt kademeye tüm kurum çalışanlarının sorumluluğundadır.
- * İç kontrolün oluşturulması, işletilmesi, izlenmesi ve geliştirilmesinden yönetim sorumludur.
- * İç kontrol konusunda tüm çalışanların rol ve sorumlulukları aynı değildir.
- * İç kontrol belli noktalarda, belli alanlarda ve belli zamanlarda değil; tüm faaliyetleri kapsayan devamlılık esasına dayanan bir süreçtir.
- * Sadece yazılı dokümanlara dayanmaz. Güçlü ve pozitif bir ortamı da ifade eder.
- * Merkezi kontrollerden ziyade, yönetim sorumluluğuna dayalı yöntemlerin benimsenmesinin sonucudur.

SORUMLULAR

Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi'nde; kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarının, idarenin üst yöneticisinin liderliği ve gözetiminde, strateji geliştirme biriminin teknik desteği ve koordinatörlüğünde ve harcama birimlerinin katılımıyla yürütülmesi gerektiği belirtilmiştir.

İç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesinden üst yöneticinin sorumlu olması sebebiyle iç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik yazılı prosedür ve talimatların oluşturulması gibi her türlü düzenlemelerin üst yönetici onayı ile yürütülmesi gerekmektedir. Harcama yetkilileri; kendi birimlerindeki iç kontrol sisteminin işleyişinden, iç denetim birimi ise kurulacak iç kontrol sisteminin denetlenmesi ve geliştirilmesi yönünde sorumlu olmaktadır. Üniversitemiz üst yöneticisi, harcama yetkilileri ve diğer yöneticileri; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunmasından, mali yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesinden, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanmasından, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesinden, kapsamlı bir yönetim anlayışıyla uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanmasından görev ve yetkileri çerçevesinde sorumlu bulunmaktadır.

İç kontrol düzenlemeleri ve iç kontrol sisteminin işleyişi, yöneticilerin görüşü, kişi veya idarelerin talep ve şikâyetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporlar dikkate alınarak yılda en az bir kez değerlendirmeye tabi tutulur ve gerekli önlemler alınır.

İÇ KONTROL STANDARTLARI VE İÇ KONTROL SİSTEMİ

İç Kontrol; bir kurumun yönetimi ve personeli tarafından hayata geçirilen tamamlayıcı bir süreç olup aşağıda sıralanan hedefleri gerçekleştirmek suretiyle kurumun misyonunu başarması için riskleri göğüslemek ve makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanmıştır.

İç Kontrol; kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim, izleme olmak üzere birbiriyle bağlantılı beş unsurdan meydana gelmektedir. Aşağıda iç kontrol öğelerine yönelik açıklamalara yer verilmiştir.

Kontrol Ortamı:

Kişisel ve mesleki dürüstlük, yönetimin ve personelin etik değerleri ve organizasyonun bütününde her zaman iç kontrole yönelik destekleyici bir tavır içinde olma,

Uzmanlığa adanmış olma,

Üst yönetimin tavrı (yönetim felsefesi ve iş görme üslubu),

Organizasyonel yapı,

İnsan kaynakları politikaları ve uygulamaları.

Risk Değerlendirmesi:

Kurumun, hedeflerini gerçekleştirmesini engelleyen önemli riskleri tespit ve analiz etme, bunlara uygun yanıtlar verilmesini belirleme sürecidir. Risk değerlendirmesi kurumda meydana gelebilecek risklerin tespiti, risklerin ölçülmesi, organizasyonun göğüsleyeceği risk kapasitesinin belirlenmesi, risklere verilecek yanıtları geliştirmeyi içermektedir. Faaliyetlerin koşulları devamlı olarak değişmekte olduğundan, risk değerlendirmesinin süreklilik temelinde tekrarlanan bir süreç olması gerekmektedir.

Kontrol Faaliyetleri:

Riskleri göğüslemek ve kurumun hedeflerini gerçekleştirmek üzere uygulamaya konulan politikalar ve prosedürlerdir. Kontrol faaliyetlerinin etkin olabilmesi için amaca yönelik olması, dönem boyunca planlandığı şekilde sürekli işlev görmesi ve maliyet etkin, kapsamlı, makul ve kontrol hedefleriyle doğrudan bağlantılı olması gerekmektedir.

Bununla birlikte kontrol faaliyetlerinin organizasyonun geneli, tüm kademeleri ve tüm fonksiyonları ile sağlanmalıdır.

Bilgi ve İletişim:

İç kontrolün genel hedeflerinin gerçekleştirilmesi bakımından yaşamsal önem taşımaktadır. Güvenilir ve uygun bilginin ön şartı işlerin ve işlemlerin anında kaydedilmesi ve düzgün biçimde sınıflandırılmasıdır. Bilgiler, personelin iç kontrol ve diğer sorumluluklarını yerine getirmelerini sağlayacak formatta ve takvime göre belirlenip elde edilmeli ve onlara duyurulmalıdır. Bu nedenle, iç kontrol sistemi ve bütün işlemler ve önemli işler eksiksiz olarak dokümente edilmelidir. Yönetimin uygun kararları alma gücü, bilginin uygun, vaktinde, güncel, doğru ve erişilebilir olmasından, bir başka deyişle bilginin kalitesinden etkilenmektedir.

İletişim aşağıdan yukarıya, enlemesine ve yukarıdan aşağıya olmalıdır. Tüm personel kontrol sorumluluklarını ciddiyetle yerine getirmelerini sağlayacak şekilde, üst yönetimden net mesajlar almalı, bireyler kendi faaliyetleri ile diğerlerinin çalışmaları arasında nasıl bağlantı kuracaklarını ve iç kontrol sistemi içindeki rollerini bilmelidirler. Ayrıca, kurum dışındaki üçüncü kişilerle de etkili bir iletişimin kurulması gerekmektedir.

İzleme:

İç kontrol sistemleri; dönem içindeki sistem performans kalitesini değerlendirmek amacıyla izlenmelidir. İzleme fonksiyonu rutin izleme faaliyetleri, özel değerlendirmeler veya her ikisinin aracılığıyla gerçekleştirilebilir.

Sürekli İzleme: İç kontrolün sürekli izlenmesi kurumun normal, tekrarlanan çalışma faaliyetlerini kapsamaktadır. Bu tür izleme faaliyetleri arasında düzenli nitelikteki yönetim ve gözetim faaliyetleri ve personelin görevinin icrası sırasında aldığı diğer önlemler yer alır. Sürekli izleme faaliyetleri; kontrolün her bir unsurunu içermekte olup düzenli, ahlaki, ekonomik, verimli ve etkin olma niteliklerini taşımayan iç kontrol sistemlerine karşı alınan önlemlerle ilgilidir.

Özel Değerlendirmeler: Özel değerlendirmelerin kapsamını ve sıklığını, risk değerlendirmesi ve sürekli izleme prosedürlerinin etkinliği belirlemektedir. Özel tekil değerlendirmeler iç kontrol sistemin etkinliğinin değerlendirilmesini içermekte olup önceden belirlenmiş yöntemlere ve prosedürlere dayalı olarak iç kontrolün arzu edilen sonuçları gerçekleştirmesini güvence altına almaktır. İç kontrolün yetersizlikleri yönetimin uygun kademelerine rapor edilmeli, denetim bulgularının ve tavsiyelerinin tatminkar bir biçimde ve hemen yerine getirilmesini sağlamalıdır.

İÇ KONTROL STANDARTLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

1- KONTROL ORTAMI STANDARDI

Personel davranışlarını belirleyen kuralların personel tarafından bilinmesinin sağlanması, idarelerin misyonu ile birimlerin ve personelin görev tanımlarının yazılı olarak belirlenmesi, personele duyurulması ve idarece uygun bir organizasyon yapısının oluşturulması, personelin yeterliliği ve görevleri arasındaki uyumu sağlamaları, performansın değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik önlemler alınması, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlenmesi ve yazılı olarak bildirilmesi ile ifade edilen iç kontrol standardı çerçevesinde, üniversitemizin mevcut durumunun değerlendirilmesi neticesinde;

- * İç kontrol sistemine yönelik bilgilendirme toplantılarının sıklıkla yapılarak, konuyla ilgili çalışmaların geniş katılımı ile yapılmasını sağlamak üzere gerekli tedbirlerin alındığı, ancak istenilen düzeye henüz ulaşamadığı,
- * Harcama birimlerinin, üstlendikleri faaliyetlerle ilgili olarak gerekli bilgilendirmelerin, mali yönetim ve kontrol sistemi çerçevesinde düzenlenen raporların kamuoyu ile paylaşıldığı,
- * 2015-2019 Stratejik Plan Çalışmaları kapsamında kurumsal ve harcama birimleri düzeyinde misyonun tespit edilip duyurulduğu,
- * Birçok birimde personelin görevlerine ilişkin yetki ve sorumluluk tanımlarının yapılarak ilgili personele duyurulduğu, ancak, kurum genelinde güncellemelerin tam yapılmadığı,
- * Kurumsal düzeyde, hassas görevlerin tespitine yönelik sistematik ve bütüncül bir çalışma yapılmadığı, ancak birimler düzeyinde görev prosedürleri ile ilgili bazı kısmi çalışmaların gerçekleştirildiği,
- * Görevler ayrılığı ilkesinin uygulanabilirliği, personelin görevini yapamaz hale gelmesi veya izinli olması durumunda yedek personelin olmaması ve/veya yetiştirilmesi konusunda lokal birtakım eksikliklerin olduğu,
- * İnsan kaynakları yönetiminin, ilgili yasal düzenlemeler çerçevesinde ve üniversitemizin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini sağlamaya yönelik olarak yürütülmesinde istenilen düzeyin yakalanmadığı,
- * Yetki devirlerinin, yasal mevzuat çerçevesinde ve kadro imkanları dahilinde yürütmekte olduğu, yetki devrine ilişkin onay, yazı vs. ilgili birimlere yazışma yapılmak suretiyle bildirildiği, devredilen yetkinin önemi ve riskinin tam olarak dikkate alınmadığı,
- * Üniversitemizde yürütülen iç kontrol sistemine ilişkin yapılan çalışmaların değerlendirildiği anketler sonucunda, kurumumuz tüm yönetici ve personelinin iç kontrol sisteminin tam olarak bilincinde olmadığı,

* Harcama birimlerinde, iş akış süreçlerindeki imza onay mercilerinin tespit edilip personele duyurulduğu, ancak bu tespitlerin, kurumsal düzeyde yaygınlık kazanmış bir uygulama olmadığı tespit edilmiştir.

Yapılacaklar:

* Organizasyon yapısı ve görevlere yönelik çalışmalar ile ilgili standardın genel koşulunun kurumsal düzeyde yaygınlaştırılmasını sağlamak üzere gerekli faaliyetler yürütülecektir.

* Personelin yeterliliği ve performansı yükseköğretim kurumları insan kaynaklarında nitelik ve nicelik olarak yaşanan eksiklik nedeniyle, kontrol ortamı standardının genel koşullarının kurumsal düzeyde tam anlamıyla sağlamanın eksiklik giderilmediği sürece fiilen imkansız olduğu ve bu nedenle ilgili standardı sağlamaya yönelik faaliyetler mevcut kadro imkanları çerçevesinde yerine getirilecektir.

* Yetki devri, kurumsal düzeyde yaygınlık kazanmayan uygulamaların, iç kontrol standartları çalışmaları esnasında uyum eylem planında belirtilen faaliyetler aracılığıyla sağlanması konusunda gerekli çalışma ve kontrol faaliyetleri yerine getirilecektir.

* Kurum geneline iç kontrol sistemi bilincinin yerleşmesine yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinin hız kesmeden devam etmesi sağlanacaktır.

2- RİSK DEĞERLENDİRME STANDARTLARI

İdarelerin, faaliyetlerini, amaç, hedef ve göstergelerini ve bunları gerçekleştirmek için ihtiyaç duydukları kaynakları içeren plan ve programlarını oluşturup gerekli bildirimlerde bulunmaları ve yerine getirdikleri faaliyetlerin plan ve programlara uygunluğunun sağlanması, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin tanımlanarak değerlendirilmesi ve alınacak önlemlerin belirlenmesi olarak tanımlanan iç kontrol standardının değerlendirilmesi neticesinde;

* Stratejik Plan kapsamında yapılan çalışmaların geniş katılımı yürütüldüğü,

* Üniversitemiz Stratejik Planı ve Performans Programı hazırlanmış olup faaliyetlerin ilgili mevzuatın kendisine verdiği görev ve sorumluluklar doğrultusunda ve Stratejik Plan, Performans Programı ve Kurum Bütçesi çerçevesinde yürütülmekte olduğu,

* Üniversitemiz 2015-2019 dönemi Stratejik Planının hazırlanması aşamasında SWOT analizi yapılarak, Güçlü-Zayıf yönler ile Fırsatlar-Tehditlerin belirlendiği, ancak kurumsal düzeyde ve sistemli bir biçimde risklere ilişkin tespitlerin yapılmadığı, tespit edilmiştir.

Yapılacaklar:

* Plan ve programlamanın, kurumsal ve birim performans programındaki hedeflerin tespitinde; spesifik, ölçülebilir, karşılaştırılabilir, ulaşılabilir, kapsamlı, ilgili ve süreli olmasına hassasiyet gösterilecek ve sürekli geliştirilmeye gayret edilecektir. Sonuçların izlenmesi ve değerlendirilmesi dönemler itibarıyla yapılacak olup planlama ve programlama faaliyetine sürekli geliştirilerek devam edilecektir.

* Üniversitemizin amaç ve hedeflerine ulaşılmasını etkileyecek risklerin tespiti ve analizi için, periyodik dönemleri kapsayan katılımcı yöntemlerle risk değerlendirme çalışmaları ve buna

dayanılarak risk haritaları ve risk eylem planları oluşturularak, kurumsal düzeyde risklerin kontrol edilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

* Amaç ve hedeflerin ölçülebilirliği konusunda standardın ruhuna uygun yapılanmanın tesisi için gerekli çalışmalar uyum eylem planı kapsamında yerine getirilecektir.

3- KONTROL FAALİYETLERİ STANDARTLARI

İdarelerin, hedeflerine ulaşmayı amaçlayan ve riskleri karşılamaya uygun kontrol stratejisi ve yöntemlerinin belirlenmesi, faaliyetlerin, mali karar ve işlemlerin yazılı prosedürlerinin düzenlenmesi, güncellenmesi ve ilgili personelin erişimine sunulması, hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini azaltmak için faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevlerinin çapraz ve süreç kontrolüne imkan verecek biçimde personel arasında paylaşılması, faaliyetlerin sürekliliğini sağlamaya yönelik gerekli önlemlerin alınması, bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenilirliğini sağlamak için gerekli kontrol mekanizmalarının geliştirilmesi olarak tanımlanan standart ile ilgili mevcut durum değerlendirildiğinde;

* Üniversitemizde mali kontrol faaliyetinin, 5018 sayılı Kanun, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol Yönetmeliği ve bunlara dayanılarak hazırlanan Erzincan Üniversitesi İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole Tabi Mali Karar ve İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde yerine getirildiği,

* İdari faaliyetlere ait kontrolün ise mevcut yasal düzenlemeler çerçevesinde yürütüldüğü,

* Bazı faaliyetlerde özellikle riskli alanlarda örnekleme yolu ile kontrol, doğrulama, yetkilendirme, gözetim, inceleme ve izleme yöntemlerinin belirlenmesi ve uygulanmasına dair prosedürlerin geliştirilmekte olduğu,

* Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri gereğince varlıkların dönemsel kontrollerinin yapıldığı,

* Mali karar ve işlemler, prosedürlerle ilgili olarak hazırlanması gerekli doküman/talimat/yönergeler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole Tabi Mali Karar ve İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslar ile iş akış şemaları hazırlanarak duyurulduğu,

* Bu prosedürlerin, tüm birimler bazında uygulanması ve güncel kalmasını sağlayacak çalışmaların kapsamlı bir şekilde rutin olarak yapıldığı ve harcama birimlerine duyurulduğu,

* Standart ile ilgili genel koşulların yerine getirilmesinin önündeki en önemli engel, üniversitemiz personel sayısının yetersizliğidir. Bu nedenle her faaliyet veya mali karar ve işlemin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrolü görevlerinin aynı kişi tarafından yerine getirildiği,

* Fiili olarak yaşanan bu durum nedeniyle üstlenilen riskin bilindiği, ancak kadro imkanları nedeniyle geliştirilecek önlemlerin kısıtlı olduğu,

* Üniversitemiz yöneticileri tarafından, mevcut kadro imkanları çerçevesinde belirlenmiş ve belirlenecek prosedürlerin etkili ve sürekli bir şekilde uygulanması için, ilgili mevzuat ve iç kontrol sistemi kapsamında tespit edilen iş akış şemalarına göre süreç kontrolü yapılmasının kısmen benimsendiği,

* Personel yetersizliği ve görevden ayrılmaların olması durumunda personel imkanlarına göre sistematik olmayan geçici çözümler üretildiği,

* Yeni bilgi sistemlerine geçiş, yöntem veya mevzuat değişiklikleri gibi durumlarda personelin intibakını sağlamak amacıyla ilgililere eğitim verme yoluna gidildiği,

* Bilgi teknolojilerinin günümüz standartlarına uygun bir şekilde kullanıldığı,

- * Verilerin bir bilgi depolama biriminde istatistiki standartlara göre düzenlenip korunması/arşivlenmesini teminat altına alan, kapsamlı bir yönetim bilgi sisteminin henüz oluşturulmadığı,
- * Bilgi sistemlerinin sürekliliğini ve güvenliğini sağlamak üzere güvenlik duvarları ve antivirüs programlarının satın alındığı, Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca Üniversitemiz Bilişim Politikaları Yönergesinin belirlenip uygulandığı,
- * Maliye Bakanlığı e-butce, Say2000i ve KBS sistemi ile personel, maaş, ek ders, öğrenci otomasyonlarına veri girişi ve erişimi konusunda farklı yetkilendirmelerin yapıldığı, güncelliğini sağlamak üzere gözden geçirildiği tespit edilmiştir.

Yapılacaklar:

- * Üniversitemizin hedeflerine ulaşmasını amaçlayan ve riskleri karşılamaya uygun kontrol stratejisi ve yöntemlerini belirleme çalışmalarına ait faaliyetlerin tespit edilerek, belirtilen zaman diliminde sonuçlandırılması için azami hassasiyet gösterilecektir.
- Görevler ayrılığı gereği hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve yolsuzluk risklerini azaltmak için faaliyetler ile mali karar ve işlemlerin onaylanması, uygulanması, kaydedilmesi ve kontrol edilmesi görevlerinin çapraz ve süreç kontrolüne imkan verecek biçimde personel arasında paylaşılması çalışmalarına devam edilecektir.
- * Hiyerarşik kontroller sürekli olarak geliştirilip kalıcılığını sağlayacak tedbirler alınıp, eylem planında çalışma grubu tarafından tespit edilen faaliyetler yürütülecektir.

4- BİLGİ VE İLETİŞİM STANDARTLARI

İdarelerde, hizmet sunumunda etkinlik ve memnuniyetin sağlanması amacıyla uygun bir bilgi ve iletişim sistemine sahip olunması, amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler ile bunların sonuçlarını, saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda raporlanması, gelen giden evrak dahil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı bir sisteme sahip olmaları, hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesini sağlayacak yöntemleri oluşturmaları olarak ifade edilen standart çerçevesinde mevcut durum değerlendirildiğinde;

- * Üniversitemizde hazırlanan ve yayımlanan bilgilerin anlaşılabilirliği ile doğruluğu ve güvenilirliğinin hazırlandığı dönem itibarıyla sağlandığı, mevcut bilgilerin sistemli olarak güncellenmesinin Bilgi İşlem Daire Başkanlığınca düzenli olarak yapıldığı,
- * Bütçe (e-butce), Muhasebe (Say2000i) ve KBS yazılım sistemleri aracılığıyla, performans programları, bütçenin uygulanması ve kaynak kullanımına ilişkin bilgilere zamanında erişilebildiği,
- * Üniversitemizde, anket çalışmaları ve personelin değerlendirme, öneri ve sorunlarını iletebilmelerini sağlayacak mekanizmaların oluşturulduğu,
- * Her yıl, Üniversitemizin amaçları, hedefleri, stratejileri, varlıkları, yükümlülükleri ve performans programları ile faaliyet raporlarının web ortamında kamuoyuna duyurulduğu,
- * Bütçenin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlere ilişkin kurumsal mali durum ve beklentiler raporunun ilgili kurumlara gönderildiği ve web sayfası aracılığı ile kamuoyuna duyurulduğu,
- * Kurumsal ve harcama birimi düzeyinde hazırlanan faaliyet raporları aracılığı ile üniversitemiz faaliyetlerinin ilgili kurumlara bildirildiği ve ayrıca web sayfası yoluyla yapılan faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmelerin kamuoyuna duyurulduğu,
- * Mevzuatın öngördüğü raporların, ilgili yasal düzenlemeler çerçevesinde hazırlandığı,
- * Kayıt ve dosyalama sisteminin, elektronik ortamdakiler dahil, gelen ve giden evrak ile birim içi haberleşmeyi sağlayacak şekilde yürütüldüğü,

* Evrak kayıt ve dosyalama sisteminde uygulama birliğini sağlamak üzere geliştirilen Elektronik Belge Yönetim Sisteminin (EBYS) uygulandığı,

Yapılacaklar:

* Standardın genel koşullarının temelde sağlandığı anlaşılmakta olup bu sistemin güncelliği ile kalıcılığını temin edecek tedbirler alınırken yanı sıra, harcama birimleri tarafından, faaliyet performanslarının değerlendirilmesine yardımcı olacak yönetim bilgi sistemleri tesis edilip geliştirilecek, kurumsal düzeyde yatay ve dikey raporlama ağı ve süreçler yazılı olarak belirlenecektir.

* Bilgi/belge/dokümanların daha sağlıklı korunmasını sağlamak üzere, standartlara uygun arşiv ve dokümantasyon sisteminin altyapı çalışmalarına imkanlar ölçüsünde ağırlık ve hız verilecektir.

5- İZLEME STANDARTLARI

İdareler tarafından, iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilmesi, kurumsal olarak tespit edilen amaç ve hedeflere ulaşmada, mevcut iç kontrol sisteminin ne ölçüde başarılı olduğunun izlenme ve değerlendirilmesi, aksayan yönlerin tespit edilerek gerekli önlemlerin alınması ile fonksiyonel olarak bağımsız bir iç denetim faaliyetinin temin edilmesi olarak ifade edilen standart çerçevesinde mevcut durum değerlendirildiğinde;

* Yeni mali sistem çerçevesinde iç kontrol çalışmalarını yürütmek ve ön mali kontrol faaliyetini gerçekleştirmek, değerlendirme yapmak, gerekli yasal yönergeleri hazırlayıp prosedürleri oluşturmak ve kurumsal düzeyde koordinasyonu sağlamak için Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı bünyesinde çalışmaların yürütüldüğü,

* İç kontrolün bir parçası olan ön mali kontrol ve diğer mali kontrol süreçlerinin, ilgili yasal mevzuat çerçevesinde yerine getirildiği,

* İlgili yasal mevzuat çerçevesinde yapılan ve/veya yapılacak olan düzenlemelerin uygulanması, değerlendirilmesinde, mümkün olduğunca katılımcı yöntemin izlendiği ve talep/öneri/şikayetlerin dikkate alındığı,

*Üniversitemizde iç denetçi ataması 2015 yılında yapıldığından, iç denetim faaliyetlerinin iç denetçi tarafından yürütüleceği,

Yapılacaklar:

* İç kontrol standartlarında belirtilen genel şartların yerine getirilmesi sürecinin devamında iç kontrol değerlendirmeye tabi tutulacak ve değerlendirme sonucunda alınması yapılması gerekenlerin ivedilikle yerine getirilmesini sağlayacak çalışmalar yapılacaktır.

SONUÇ:

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ikincil mevzuat uyarınca yapılması gereken "Kamu İç Kontrol Standartlarına uyum çalışmaları yukarıda da ifade edildiği üzere kurumsal düzeyde başlatılmış ve devam etmektedir.

İç kontrol sisteminin, kurumun mali ve mali olmayan bütün süreçlerini kapsamayı ve süreklilik arz eden dinamik bir süreç olması nedeniyle, bütün birimlerin ve çalışanların aktif olarak katılımı zorunluluk arz etmektedir.

Eylem planında ön görülen faaliyet ve düzenlemelerin gerçekleşme sonuçları, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından düzenli olarak izlenmekte, değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları üst yöneticiye sunulmaktadır.

Üniversitemizin kurumsallaşmasına katkıda bulunmasının yanı sıra, iyi yönetim ve doğru kamu yönetim ilkelerini hayata geçirme, örnek mevcut uygulamaların yaygınlaşarak, kalıcılığını sağlama ve kurumun yapılanmasını baştan aşağı tekrar gözden geçirme hususunda ilave bir fırsat olarak gördüğümüz iç kontrol standartlarının tespiti ve kamu kesimi tarafından içselleştirilmesi sonucunda hizmetlerin daha etkin, verimli ve ekonomik olacağı inancıyla, Erzincan Üniversitesi ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı olarak bu kapsamda yürütülmesi gereken çalışmalara hassasiyet gösterilmekte ve gösterilmeye de devam edilecektir.

2015-2019 dönemi stratejik planımıza uygun katılımcı bir şekilde Üniversitemiz risk değerlendirmesi, tanımlanması, ölçülmesi ve önceliklendirilmesi çalışmalarına Üst Yönetici onayı ile başlanması gerekmektedir.